

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8To/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7218010575
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Michalanský
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7218010575.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Michalanského, sudcov JUDr. Karola Kučeru a JUDr. Daniely Mitterpákovéj v trestnej veci proti obžalovanému Y. M. a spol. pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. a iné, o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Košice II sp. zn. 4T/34/2018 zo dňa 20. 12. 2018 na verejnom zasadnutí konanom v Košiciach dňa 25. februára 2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie obžalovaného Y. M. a odvolanie okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Okresný súd Košice II rozsudkom sp. zn. 4T/34/2018 zo dňa 20. 12. 2018 uznal obžalovaných Y. M. a L. V. vinnými zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v Košiciach - Šaci na ulici Budovateľskej č. 1 v budove ÚVTOS Košice - Šaca do 22.15 hod. dňa 27. 3. 2017 do 22.15 hod. dňa 31. 3. 2017 na oddiely A/9 v izbe č. 110 odsúdený Y. M. najprv požiadal odsúdeného V. M. - poškodeného, aby zišiel z postele, že sa budú hrať na slepú babu a keď odmietol, tak mu Y. M. povedal, že „ja som bol v Martine chlap a keď nechceš, aby som ti robil to, čo som robil tam, poď dole, kde následne poškodený zišiel z postele, vtedy sa ku nemu postavil aj obvinený L. V. a povedal mu, aby si kľakol v strede izby na podlahu, čo aj poškodený urobil, potom mu obvinený Y. M. zaviazal oči uterákom a prikázal mu otvoriť ústa, do ktorých mu nasypal cukor a nalial trochu vody, pričom mu celý čas odsúdený L. V. - obvinený, držal jeho ruky zozadu, aby sa nepohol a vtedy obvinený Y. M. vybral svoj penis a vymočil sa poškodenému do úst a keď sa obaja obvinení smiali tak, si poškodený strhol uterák z očí, šiel si umyť ústam, pričom mu obvinený L. V. povedal, že ešte neskončili a opäť mu obvinený Y. M. zaviazal oči uterákom, potom chytil poškodenému pravú ruku a strčil jeho ukazovák do análneho otvoru obvineného L. V., na čom sa obaja obvinení zabávali a následne obaja obvinení vybrali svoje penisy a dali ich poškodenému do uší, pričom sa smiali a povedali mu, že nech o tom nikomu nehovorí, lebo by mu obvinený L. V. musel „vytrkať ústa“, pričom k zraneniu poškodenému nedošlo.

Súd im za to uložil :

obžalovanému Y. M. podľa § 200 ods. 2, § 43 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov nepodmienečne a podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona ho zaradil na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona uložil mu aj ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou.

Obžalovanému L. V. podľa § 200 ods. 2, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov nepodmienečne a podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona ho zaradil na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obžalovaný Y. M. a prokurátor u obžalovaného L. V. do výroku o treste.

Obžalovaný v písomne podanom odvolaní prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že okresný súd sa nevysporiadal so všetkými skutočnosťami významnými pre rozhodnutie. Poukázal najmä na svedeckú výpoveď E. V., ktorý mal celú udalosť, ktorá sa odohrala vidieť na vlastné oči. Svedok potvrdil jeho výpoveď v tom smere, že k žiadnemu násiliu z jeho strany nedošlo, išlo o hru so súhlasom všetkých zúčastnených. Taktiež potvrdil jeho obhajobu aj v tom, že v prípade trvajúceho násillia poškodený mohol privolať pomoc a príslušník útvaru by ho tiež musel zaregistrovať. Bol krivo obvinený zo spáchania trestného činu kvôli peniazom, ktoré poslala jeho mama na účet Y. Y., aby ho týmto spôsobom dostali zo spoločnej izby preč a nemuseli mu ich dať, k čomu nakoniec aj došlo. Túto časť výpovede potvrdil aj svedok Y. Y., ktorý potvrdil aj to, že organizátorom týchto „hier“ bol E. V.. Pochybenie okresného súdu vidí aj vo výroku o treste. Súd na jednej strane poukazuje na znalecký posudok znalca JUDr. MUDr. Jána Uhrína, ale nevyvodzuje primerané závery. V tomto znaleckom posudku znalec vyhodnotil, že v čase skutku trpel sexuálnou deviáciou - sadizmom. Rozpoznávacie schopnosti neboli znížené, avšak ovládacie schopnosti boli znížené pod vplyvom sexuálnej deviácie približne o polovicu. Aj zo znaleckého posudku z odboru psychiatrie bolo preukázané, že jeho ovládacia zložka v čase činu bola znížená o polovicu, pričom v minulosti nemal teoretické vedomosti a praktické skúsenosti o spôsoboch ako realizovať svoju sexualitu v medziach zákona, preto podľa jeho názoru mal okresný súd uvažovať o použití tohto zmierňovacieho ustanovenia v prípade uznania viny.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu zrušil a vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Prokurátor podané odvolanie bližšie písomne neodôvodnil. Na verejnom zasadnutí krajský prokurátor uviedol, že odôvodnenie odvolania čo do výroku o treste obžalovanému L. V. nebolo súdu doručené z dôvodu práceneschopnosti príslušnej prokurátorky Okresnej prokuratúry Košice II. Ozrejmil, že dôvodom napadnutia výroku o treste u obžalovaného V. je aplikácia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. Prokuratúre je známe rozhodnutie, resp. stanovisko Trestnoprávneho kolégia z roku 2017, podľa ktorého súd môže aplikovať analógiu podľa ustanovení o dohode o vine a treste v prípade vyhlásenia o vine obvineného, avšak poukázal na to, že ide o možnosť súdu postupovať týmto spôsobom s prihliadnutím na všetky okolnosti, vrátane osoby obžalovaného. V danom prípade však ide osobu, ktorý bola 6-krát súdne trestaná a preto podľa názoru prokurátora na tento postup neboli splnené zákonné podmienky a navrhol, aby krajský súd vo výroku o treste u obžalovaného V. zrušil napadnutý rozsudok a sám rozhodol o uložení trestu bez aplikácie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., eventuálne aby vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný M. na verejnom zasadnutí sám, aj prostredníctvom svojho obhajcu zotrval na písomných dôvodoch podaného odvolania a navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie, alternatívne aby v prípade uznania viny rozhodol o výroku o treste s aplikáciou ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. za súčasného uloženia ochranného psychiatrického sexuologického liečenia.

Obžalovaný V. sám aj prostredníctvom svojho obhajcu na verejnom zasadnutí uviedol, že rozsudok okresného súdu vo vzťahu k jeho osobe považuje za správny a zákonný a to aj vo výroku o treste. Okresný súd podľa názoru obhajoby aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. citlivo zvážil, predovšetkým na skutočnosť, že obžalovaný sa k skutku nielen priznal, ale už v priebehu prípravného konania aktívne napomáhal orgánom činným v trestnom konaní pri objasňovaní tohto trestného činu a aj pri odkrývaní inej trestnej činnosti. Zároveň poukázal na náročnosť dokazovania v prostredí, v ktorom sa skutok stal a navrhol, aby krajský súd odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Na podklade takto podaných odvolaní odvolací súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolanie obžalovaného Y. M. a odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

V konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku postupoval okresný súd v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné dôkazy, majúce význam pre

rozhodnutie o vine a treste, tieto dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. a dospel tak ku správny skutkovým a právnym záverom.

V odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. okresný súd jasne a zreteľne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, pričom sa dôsledne zaoberal aj obhajobou obžalovaného a vo svojej podstate aj dôvodmi prokurátora vo vzťahu k výroku o treste u obžalovaného L. V..

Krajský súd si v celom rozsahu osvojil správne a zákonné odôvodnenie napadnutého rozsudku, nemal žiadne pochybnosti o závere okresného súdu a keďže sa so závermi okresného súdu stotožňuje, tak na ne ako na správne a zákonné v podrobnostiach poukazuje.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že prokurátor podal odvolanie len do výroku o treste obžalovanému L. V. a obžalovaný M. napadol rozsudok vo všetkých jeho výrokoch. Vo vzťahu k obžalovanému L. V. tak vo výroku o vine rozsudok nadobudol právoplatnosť.

Pokiaľ ide o výrok o vine obžalovaného Y. M. krajský súd konštatuje, že okresný súd vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie zodpovedajúce charakteru a náročnosti predmetnej trestnej veci a vykonané dôkazy následne riadnym a zákonným spôsobom vyhodnotil s tým, že krajský súd sa v celom rozsahu stotožňuje s argumentáciou okresného súdu aj vo vzťahu k výroku o vine obžalovaného Y. M. a to vrátane správneho a zákonného ustálenia právnej kvalifikácie jeho konania ako zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák.

Okresný súd v rámci hodnotenia vykonaného dokazovania správne uviedol, že skutočnosť, že predmetný útok spáchal nielen obžalovaný V., ale aj obžalovaný M., dokazuje výpoveď poškodeného V. M., aj ďalších svedkov, ktorí sa v čase skutku zdržiavali na mieste činu a ktorí boli na hlavnom pojednávaní vypočutí. Výpoveď poškodeného V. M. bola, aj podľa názoru krajského súdu potvrdená nielen výpoveďou spoluobžalovaného V., ale aj výpoveďou svedka N. a svedka Y.. Na základe výpovedí jednotlivých svedkov a spoluobžalovaného V. sa okresný súd podrobne vysporiadal aj s rozpornými výpoveďami svedka E. V. s tým, že aj v tomto smere sa krajský súd s argumentáciou okresného súdu v celom rozsahu stotožňuje. Neobstojí tak, ani podľa názoru krajského súdu obhajoba obžalovaného M. o spôsobe jeho konania.

Podrobne sa okresný súd vysporiadal aj s osobami oboch obžalovaných, ich predchádzajúcim životom a ďalšími skutočnosťami a okolnosťami majúcimi význam pre určenie druhu trestu a jeho výmery obom obžalovaným.

Okresný súd vo vzťahu k uloženiu trestu odňatia slobody vo výmere piatich rokov nepodmienečne, za aplikácie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby (7 až 15 rokov) obžalovanému V. poukázal na skutočnosť, že obžalovaný spáchanie skutku oľutoval, poškodenému sa ospravedlnil, napomáhal pri objasňovaní trestného činu a na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine, na základe čoho okresný súd aplikoval stanovisko Trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. Tpj 55/2016 zo dňa 2. júna 2017 o možnosti (per analógiám) mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. v prípade vyhlásenia o vine obžalovaného, teda rovnako ako pri schválení dohody o vine a treste.

V nadväznosti na to, vychádzajúc aj z citovaného stanoviska je síce pravdou, že v danom prípade ide o možnosť a nie o povinnosť súdu aplikovať ustanovenia § 39 Tr. zák. a to s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu a osoby, t. j. vrátane predchádzajúceho života obžalovaného, ako na to poukázal prokurátor, s čím sa vo všeobecnosti krajský súd v celom rozsahu stotožňuje, avšak v danom prípade je, podľa názoru krajského súdu potrebné popri priznaní sa obžalovaného V., oľutovaní a jeho napomáhaní orgánom činným v trestnom konaní poukázať aj na skutočnosť, že predmetná trestná činnosť bola páchaná v priestoroch ústavu na výkon trestu odňatia slobody, teda bezpochyby v prostredí, v ktorom je dokazovanie trestnej činnosti, zvlášť medzi odsúdenými navzájom náročnejšie, ako na to odôvodnene poukázal obhajca tohto obžalovaného.

Preto sa krajský súd aj napriek skutočnosti, že v osobe obžalovaného L. V. ide o osobu, ktorá už bola 6-krát súdne trestaná vo všetkých prípadoch pre trestný čin krádeže, v konečnom dôsledku vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti stotožnil s názorom okresného súdu o aplikácii ustanovenia § 39 ods. 1 a nasl. Tr. zák. a za daných okolností je taktiež toho názoru, že nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia spĺňa kritériá účelu trestu z hľadiska tak individuálnej, ako aj generálnej prevencie.

Rovnako tak sa krajský súd stotožnil aj so záverom okresného súdu o uložení nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 8 rokov obžalovanému Y. M..

Okresný súd sa aj v tomto prípade podrobne vysporiadal jednak s osobou tohto obžalovaného, ktorý bol doposiaľ 9-krát súdne trestaný a v konečnom dôsledku aj s obhajobou namietanou skutočnosťou, že obžalovaný M. trpí sexuálnou deviáciou - sadizmom, o ktorej sa podľa záverov znalca dozvedel v rámci predmetného trestného konania a ktorého ovládacia schopnosť bola podľa záverov znalca znížená na jednu polovicu.

Popri ďalších záveroch znaleckého posudku, podľa ktorých znalec konštatuje, že obžalovaný M. má dostatočné rozumové schopnosti, dobre rozvinutú praktickú zložku inteligencie, nenarušené pamäťové schopnosti, ako aj nenarušenú schopnosť vytvorenia si správneho úsudku, ktoré boli pre okresný súd v zmysle jeho odôvodnenia dôležitými tak pri uznaní viny, ako aj následného trestu a ktoré zrejme viedli okresný súd k rozhodnutiu neaplikovať ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. v zmysle odôvodnenia podaného odvolania zo strany tohto obžalovaného, považuje krajský súd za potrebné poukázať vo vzťahu k výroku o treste aj na ďalšie, podľa názoru krajského súdu, relevantné skutočnosti.

Z hodnotenia predchádzajúceho života tohto doposiaľ 9-krát súdne trestaného obžalovaného je zrejmé, že naposledy bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/141/2015 zo dňa 2. 11. 2016, právoplatným dňa 7. 11. 2016, okrem iného pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, 4 Tr. zák. na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere troch rokov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, avšak s tým, že uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 4Nt/26/2018 zo dňa 18. 9. 2018 došlo na návrh riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice - Šaca kvôli jeho negatívnemu správaniu sa, okrem iného aj pre fyzické napadnutie spoluväzňa k zmene jeho zaradenia pre ďalší výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

V každom prípade (čo zrejme uniklo pozornosti tak okresného súdu, ako aj prokurátora) je z uvedeného zrejmé, že obžalovaný už bol právoplatne odsúdený za zločin, čo malo viesť k ukladaniu trestu s aplikáciou ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. zák., podľa ktorého pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu. Pri trestnej sadzbe v predmetnej trestnej veci pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 2 Tr. zák. vo výmere 7 až 15 rokov výpočtom podľa § 38 ods. 8 Tr. zák. by išlo o navýšenie dolnej hranice trestnej sadzby o 4 roky. Vzhľadom na absenciu odvolania zo strany prokurátora v neprospech tohto obžalovaného do výroku o treste, tak s poukazom na zásadu zákazu reformatio in peius vyplývajúcu z ustanovenia § 322 ods. 3 Tr. por. nebolo v moci krajského súdu uvedený nedostatok konvalidovať. Zároveň v nadväznosti na to krajský súd podotýka, že konaním aj tohto obžalovaného došlo k vážnemu zásahu do ľudskej dôstojnosti poškodeného, navyše v prostredí výkonu trestu, ktoré má slúžiť na nápravu odsúdeného, čo je v konečnom dôsledku zákonným znakom skutkovej podstaty podľa § 200 ods. 1, 2 písm. d/ Tr. zák.

Po zvážení všetkých vyššie uvedených skutočností tak dospel krajský súd k záveru, že trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov, teda na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby zohľadňuje za daných okolností aj závery znaleckého dokazovania týkajúce sa zistenej sexuálnej deviácie - sadizmu u obžalovaného M..

V tomto smere je práve na základe vyššie uvedených záverov znaleckého dokazovania správnym a zákonným aj rozhodnutie okresného súdu o uložení ochranného sexuologického liečenia ústavnou formou tomuto obžalovanému podľa § 73 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.

Len pre úplnosť dáva krajský súd okresnému súdu do pozornosti, že v danom prípade u obžalovaného Y. M. neprihádzalo do úvahy ukládanie trestu ako ďalšieho trestu podľa § 43 Tr. zák.

Ustanovenie § 43 Tr. zák. upravuje podmienky ukladania ďalšieho trestu, resp. trestný postih jedného z viacerých prípadov mnohosti trestnej činnosti toho istého páchatel'a. Predpokladom aplikácie tohto ustanovenia je, ak bol druhý trestný čin spáchaný po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku súdom prvého stupňa za prvý trestný čin, ale ešte pred právoplatnosťou tohto rozsudku, kedy nepôjde ani o recidívu, ani o súbeh. Vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný Y. M. bol naposledy odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/141/2016 zo dňa 2. 11. 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 7. 11. 2016 a skutky v predmetnej trestnej veci boli spáchané dňa 27. 3. 2017 a 31. 3. 2017, teda celkom zjavne potom, ako predchádzajúce odsúdenie obžalovaného nadobudlo právoplatnosť, ide o klasický prípad recidívy. Keďže použitie samotného ustanovenia § 43 Tr. zák. v danom prípade a za daných okolností nemalo žiadny vplyv na výšku uloženého trestu, nepovažoval krajský súd za potrebné túto zrejmu nesprávnosť naprávať zrušením výroku o treste a následne rozhodnúť novým výrokom o treste. To boli dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodol v zmysle výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.